

Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor

editie 2016

Brussel

Inhoudstafel

Demografie

Vreemdelingen

Aantal en aandeel personen met vreemde nationaliteit in 2016	1
<i>Aantal en aandeel vreemdelingen, totaal en naar nationaliteitsgroep</i>	1
<i>Aantal en aandeel vreemdelingen met nationaliteit van een van de MOE-landen</i>	1
<i>Top 5 van nationaliteiten</i>	1
<i>Aantal en aandeel vreemdelingen, naar geslacht en leeftijd</i>	2
<i>Evolutie van aandeel vreemdelingen ten opzichte van de totale bevolking van 2001 tot 2016 (grafiek)</i>	2

Personen van buitenlandse herkomst

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst in 2015	3
<i>Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, totaal en naar herkomstsgroep</i>	3
<i>Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, naar geslacht en leeftijd</i>	3
<i>Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, naar nationaliteitshistoriek</i>	4
<i>Evolutie van aandeel personen van buitenlandse herkomst t.o.v. totale bevolking van 2009 tot 2015 (grafiek)</i>	4
<i>Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst zonder personen van Nederlandse herkomst</i>	4

Migraties van vreemdelingen

Verhuisbewegingen binnen België en van en naar het buitenland van personen met vreemde nationaliteit	5
<i>Verhuisbewegingen binnen België (interne migraties), in de loop van het jaar</i>	5
<i>Verhuisbewegingen van en naar het buitenland (internationale migraties), in de loop van het jaar</i>	5
<i>Saldo van alle verhuisbewegingen, in de loop van het jaar</i>	5
<i>Evolutie van intern en extern migratiesaldo (grafiek)</i>	5

Inburgering

Aantal inburgeraars dat zich heeft aangemeld bij een onthaalbureau

Aantal meerderjarige personen dat zich in de loop van 2016 voor het eerst heeft aangemeld bij een onthaalbureau	9
---	---

Aantal inburgeraars dat een inburgeringscontract heeft getekend

Aantal meerderjarige personen dat in de loop van 2016 voor het eerst een inburgeringscontract heeft ondertekend	10
---	----

Aantal inburgeraars dat een inburgeringsattest heeft behaald

Aantal meerderjarige personen dat in de loop van 2016 een inburgeringsattest heeft behaald	11
--	----

Tewerkstelling

Werkzaamheidsgraad

Aandeel werkenden in de bevolking van 20 tot en met 64 jaar naar herkomstsgroep in 2015	12
---	----

Loontrekkenden en zelfstandigen

Aandeel loontrekkenden en zelfstandigen bij de werkende personen van 20 tot en met 64 jaar naar herkomstsgroep in 2015	14
--	----

Loontrekkenden naar sector

Aandeel loontrekkenden van 20 tot en met 64 jaar naar sector per herkomstsgroep in 2015	15
---	----

Loontrekkenden naar arbeidsregime en dagloonklasse

Aandeel loontrekkenden van 20 tot en met 64 jaar naar arbeidsregime en dagloonklasse per herkomstsgroep in 2015	17
---	----

Werkloosheidsgraad

Aandeel werklozen in de beroepsbevolking (=som van de werkenden en werkzoekenden) van 15 tot en met 64 jaar naar herkomstsgroep in 2015	19
---	----

Lage werkintensiteit

Aandeel personen van 0 tot 59 jaar dat leeft in een gezin met lage werkintensiteit (in %) naar herkomstsgroep	21
---	----

Onderwijs en vorming

Deelname kleuter- en lageronderwijs

Aantal leerlingen in het gewoon kleuter- en lager onderwijs woonachtig in de gemeente naar thuistaal in 2014-2015	25
<i>Leerlingen in het kleuteronderwijs</i>	25
<i>Leerlingen in het lager onderwijs</i>	

Deelname secundair onderwijs

Aantal leerlingen in het gewoon secundair onderwijs woonachtig in de gemeente naar thuistaal in 2014-2015	26
<i>Totaal secundair onderwijs</i>	26
<i>Eerste graad</i>	26
<i>Algemeen secundair onderwijs (ASO)</i>	26
<i>Technisch secundair onderwijs (TSO)</i>	26
<i>Kunstsecundair onderwijs (KSO)</i>	27
<i>Beroepssecundair onderwijs (BSO)</i>	27
<i>Onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN)</i>	27
<i>Deeltijds beroepssecundair onderwijs</i>	27

Schoolse vertraging lager en secundair onderwijs

Aantal leerlingen in het gewoon lager en het gewoon secundair onderwijs woonachtig in de gemeente met minstens 2 jaar schoolse vertraging, naar thuistaal in 2014-2015	28
<i>Lager onderwijs</i>	28
<i>Secundair onderwijs</i>	28

Deelname volwassenonderwijs

Aantal cursisten in het volwassenenonderwijs woonachtig in de gemeente, naar nationaliteitsgroep in 2014-2015	29
---	----

Welzijn en armoede

Sociale bijstand

Aandeel personen dat een (equivalent) leefloon ontvangt (in %) naar herkomstgroep in 2015	31
---	----

Participatie

Deelname aan verkiezingen

Aantal personen met vreemde nationaliteit dat zich als kiezer heeft ingeschreven bij de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 en aandeel van de ingeschreven kiezers t.o.v. het aantal potentiële kiezers, naar nationaliteitsgroep	33
---	----

Voorwoord

De Vlaamse samenleving is een diverse samenleving met verschillende nationaliteiten, afkomsten, religies,... Samen met burgers van verschillende herkomst en met respect voor ieders identiteit, geloof en cultuur een gedeelde toekomst en een gedeelde samenleving opbouwen, is de uitdaging waar we voor staan. Gebaseerd op een gemeenschappelijke sokkel van waarden, fundamentele rechten en vrijheden, wil het integratie- en inburgeringsbeleid er voor zorgen dat iedereen op een zelfstandige en evenredige manier kan participeren en ook effectief participeert.

Het integratiebeleid kan pas succesvol zijn wanneer gemeentebesturen dit op lokaal niveau mee vorm geven. Het samenleven vindt immers plaats in een buurt, in een wijk, in een gemeente of stad. Lokale besturen moeten hun integratiebeleid kunnen afstemmen op de specifieke knelpunten en prioriteiten die er in hun gemeente zijn.

Daarom stelt de Vlaamse Overheid de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor ter beschikking. Die geeft de gemeenten een duidelijk zicht op het aantal en de positie van vreemdelingen en personen van buitenlandse herkomst op vlak van tewerkstelling, huisvesting, onderwijs, welzijn, armoede en participatie in hun gemeente. Deze lokale cijfers laten de gemeentebesturen toe om beleidskeuzes te objectiveren of bij te sturen. Het maakt van de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor een waardevol beleidsondersteunend instrument.

Ik wens u veel succes toe bij het uitbouwen van een lokaal en inclusief integratiebeleid en ben ervan overtuigd dat deze monitor u daarbij kan helpen.

Liesbeth Homans

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenlands Bestuur,
Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Inleiding

Dit is de vijfde editie van de Lokale Inburgerings- en Integratiemonitor (LIIM). Deze monitor werd op vraag van de Vlaamse minister van Inburgering ontwikkeld ter ondersteuning van het integratiebeleid van steden en gemeenten. Het gaat om een set van omgevingsindicatoren die het lokale inburgerings- en integratiegebeuren in kaart brengt om zo de lokale besturen met betrouwbare cijfergegevens te ondersteunen bij de planning en ontwikkeling van hun beleid ter zake.

De LIIM is het resultaat van een samenwerkingsprotocol tussen het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB) en de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) van het Departement Kanselarij en Bestuur. Bij de keuze van de indicatoren werd vertrokken van een voorbereidend rapport dat in 2009 werd opgesteld in opdracht van de Vlaamse minister van Inburgering. Dat rapport bevatte een uitgebreide lijst van mogelijke indicatoren voor de LIIM. SVR maakte uit deze lijst een selectie van cijferreeksen op basis van hun beschikbaarheid, bruikbaarheid en relevantie. Daarbij stond voorop dat de lokale besturen niet zelf belast zouden worden met het verzamelen van gegevens. Er wordt daarom enkel gewerkt met cijfergegevens die aangeleverd worden vanuit centrale Vlaamse of federale databanken.

Het monitorrapport dat nu voorligt, geeft vooreerst via een aantal demografische indicatoren inzicht in de omvang en de samenstelling van de groep vreemdelingen, personen van buitenlandse herkomst en nieuwkomers. Daarnaast wordt ingegaan op de maatschappelijke positie van de personen van buitenlandse herkomst op het vlak van tewerkstelling, onderwijs, huisvesting, welzijn en armoede en maatschappelijke participatie. Voor de afbakening van deze groep is de huidige nationaliteit van de persoon geen sluitend criterium. Heel wat vreemdelingen hebben namelijk in de loop der jaren de Belgische nationaliteit verworven. De kinderen van deze personen beschikken van bij hun geboorte automatisch over de Belgische nationaliteit. Ook een kind van ouders met een vreemde nationaliteit dat in België geboren wordt, kan onder bepaalde voorwaarden automatisch of na een nationaliteitsverklaring de Belgische nationaliteit verwerven. Bij de operationalisering van de groep personen van buitenlandse herkomst wordt in deze monitor daarom waar mogelijk rekening gehouden met de nationaliteitshistoriek van de persoon zelf en van diens ouders. Dat sluit aan bij de afbakening zoals bepaald in artikel 3 van het Vlaamse Integratie- en Inburgeringsdecreet van 2013. Daarin wordt de doelgroep van het integratiebeleid omschreven als de "personen die legaal en langdurig in België verblijven en die bij hun geboorte niet de Belgische nationaliteit bezaten of van wie minstens één van de ouders bij geboorte niet de Belgische nationaliteit bezat". In de praktijk is het niet bij alle indicatoren mogelijk om de doelgroep op deze manier af te bakenen. Er wordt daarom in een aantal gevallen gewerkt met een 'second best'-operationalisering die rekening houdend met wat momenteel beschikbaar is, bovenstaande operationalisering zo dicht mogelijk benadert. Het is bij de interpretatie van de cijfers dan ook noodzakelijk steeds goed de gebruikte operationalisering voor ogen te houden.

Deze monitor werd opgenomen als een thematisch project op de website van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Voor elke gemeente uit het Vlaamse en Brusselse Hoofdstedelijke Gewest kan op <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/monitor-lokale-inburgering-en-integratie> een digitaal cijferrapport afgeladen worden met daarin de gemeentelijke resultaten op de verschillende indicatoren en een vergelijking van deze resultaten met de score van het Vlaamse of Brusselse Gewest als geheel en de gemiddelde score van een groep vergelijkbare gemeenten. Er wordt daarbij gebruik gemaakt van de zogenaamde VRIND-indeling van gemeenten. Deze is gebaseerd op het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie. De 308 Vlaamse gemeenten worden daarbij ingedeeld in 9 groepen: 2 grootsteden, 19 gemeenten in de grootstedelijke rand, 13 gemeenten in de stedelijke rand rond Brussel, 11 centrumsteden, 21 structuurondersteunende steden, 20 gemeenten in de regionaal stedelijke rand, 25 kleinstedelijk provinciale gemeenten, 96 gemeenten in het overgangsgebied en 101 gemeenten op het platteland.

Naast dit kant-en-klare cijferrapport per gemeente kan u voor een aantal reeksen van de LIIM ook zelf een rapport maken met cijfers van de door u gewenste gemeenten en groepen van gemeenten. Dat kan via de applicatie 'kernindicatoren' op <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/monitor-lokale-inburgering-en-integratie> waar u kan doorklikken op het domein 'inburgering en integratie'.

Specifiek voor de 2 grootsteden en 11 centrumsteden zijn daarnaast dankzij de 'Stadsmonitor' een aantal extra relevante indicatoren beschikbaar. Het gaat onder meer over de diversiteit van het stadspersoneel en de houding van de inwoners tegenover diversiteit. U kan deze gegevens vinden op <http://www.stedenbeleid.vlaanderen.be>.

De metadatafiches van de in deze LIIM opgenomen cijferreeksen vindt u op <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>. In die fiches vindt u nuttige informatie over onder meer gebruikte definities, kwaliteit van de cijfers, instanties die de cijfers hebben aangemaakt

en methodologische aandachtspunten. U vindt de link naar deze medatdatafiches ook bovenaan elke cijferreeks in deze LIIM bij 'leeswijzer'.

De gegevensverzameling voor deze editie van de LIIM werd afgesloten in februari 2017. De LIIM wordt jaarlijks geactualiseerd met de meest recente beschikbare cijfergegevens. Maar ook de indicatorenset zelf is een dynamisch gegeven. Het valt te verwachten dat in de komende jaren steeds meer cijferreeksen beschikbaar zullen komen en dat de operationalisering van de doelgroep zoals beschreven in het Vlaamse Integratie- en Inburgeringsdecreet bij steeds meer indicatoren steeds beter benaderd zal kunnen worden

Alle opmerkingen en suggesties over deze monitor kan u kwijt via jo.noppe@kb.vlaanderen.be.

Demografie

Vreemdelingen

Aantal en aandeel personen met vreemde nationaliteit (*) in 2016

Bron: ADS, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Aantal en aandeel vreemdelingen, totaal en naar nationaliteitsgroep

Totaal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
	65.692	36,8	34,6	8,1

Nationaliteitsgroep	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
Buurlanden	12.001	6,7	7,0	2,6
Noord- en West-EU15 (zonder buurl.)	2.663	1,5	1,5	0,3
Zuid-EU15	12.478	7,0	7,5	0,9
EU13	13.228	7,4	7,1	1,5
Europa niet-EU	2.013	1,1	1,0	0,4
Turkije	1.395	0,8	0,7	0,3
Maghreb	9.341	5,2	3,7	0,5
Andere landen	12.573	7,0	6,2	1,7

Aantal en aandeel vreemdelingen met nationaliteit van een van de MOE-landen

MOE-landen	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
	16.259	9,1	8,6	2,1

Aantal verschillende vreemde nationaliteiten: 162

Top 5 van nationaliteiten

	Brussel	
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners
1. Frankrijk	8.670	4,9
2. Marokko	8.187	4,6
3. Roemenië	7.025	3,9
4. Italië	4.609	2,6
5. Spanje	4.507	2,5

	Brussels Hoofdstedelijk Gewest			Vlaams Gewest	
	% t.o.v. totaal aantal inwoners			% t.o.v. totaal aantal inwoners	
1. Frankrijk	5,3		1. Nederland	2,1	
2. Marokko	3,2		2. Polen	0,6	
3. Roemenië	3,1		3. Marokko	0,4	
4. Italië	2,7		4. Roemenië	0,4	
5. Spanje	2,4		5. Italië	0,4	

(*) Vreemde nationaliteit : huidige niet-Belgische nationaliteit

Demografie

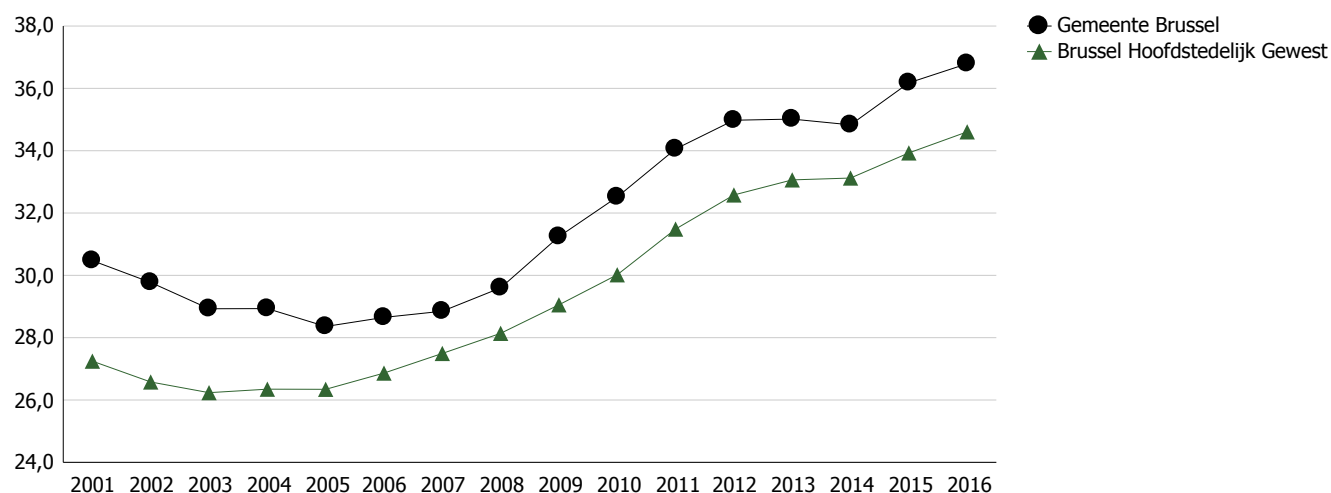
Vreemdelingen (vervolg)

Aantal en aandeel vreemdelingen, naar geslacht en leeftijd

Geslacht	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht
M	33.972	37,3	35,3	8,5
V	31.720	36,3	34,0	7,8

Leeftijd	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners per leeftijdsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoners per leeftijdsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoners per leeftijdsgroep
0-5j	5.079	30,6	31,8	10,1
6-11j	3.368	23,8	26,8	8,3
12-17j	2.501	22,1	25,2	7,5
18-24j	5.566	35,7	34,9	8,8
25-34j	17.038	52,0	47,2	14,0
35-49j	18.885	45,8	44,4	10,9
50-64j	8.930	32,6	30,2	5,6
65-79j	3.346	24,3	19,8	3,9
80j en ouder	979	17,1	12,5	2,3

Evolutie van aandeel vreemdelingen t.o.v. de totale bevolking van 2001 tot 2016 in %

Demografie

Personen van buitenlandse herkomst

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst (*) in 2015

Bron: DWH AM&SB KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadatum-inburgering-en-integratie>

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, totaal en naar herkomstgroep

Totaal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
	145.180	78,4	70,4

Herkomstgroepen	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
Totaal EU-herkomst	45.721	24,7	27,6
- West en Noord-EU15	16.795	9,1	10,5
- Zuid-EU15	14.536	7,9	9,5
- EU13	14.390	7,8	7,6
Totaal niet-EU-herkomst	99.459	53,7	42,8
- Europa niet-EU	11.287	6,1	3,7
- Turkije en Maghreb	56.965	30,8	24,4
- Andere landen	31.207	16,9	14,7

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, naar geslacht en leeftijd

Geslacht	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht	% t.o.v. totaal aantal inwoners per geslacht
M	76.376	79,3	71,9
V	68.804	77,5	69,0

Leeftijd	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoner per leeftijdsgroep	% t.o.v. totaal aantal inwoner per leeftijdsgroep
0-5 jaar	15.377	92,4	87,8
6-11 jaar	13.315	91,3	86,7
12-17 jaar	10.348	88,3	82,1
18-24 jaar	14.424	86,4	79,0
25-34 jaar	30.569	84,7	78,3
35-49 jaar	34.819	81,9	76,4
50-64 jaar	17.997	65,4	57,8
65-79 jaar	6.753	49,6	38,4
80 jaar en ouder	1.578	27,8	19,9

(*) Buitenlandse herkomst: huidige of eerste nationaliteit van persoon zelf is niet-Belgisch of eerste nationaliteit van vader of moeder is niet-Belgisch.

Demografie

Personen van buitenlandse herkomst (vervolg)

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst, naar nationaliteitshistoriek

Nationaliteitshistoriek	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
Niet-Belgen	73.409	39,7	34,7
Belgen geboren als niet-Belg	45.403	24,5	21,7
Belgen geboren als Belg	26.368	14,2	14,1

Aantal en aandeel personen van buitenlandse herkomst zonder personen van Nederlandse herkomst in 2015 (*)

Buitenlandse herkomst zonder NL	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal inwoners	% t.o.v. totaal aantal inwoners
	143.417	77,5	69,5

(*) Personen van buitenlandse herkomst volgens de definitie van artikel 1, 4° van het BVR van 26/10/2012 tot uitvoering van diverse bepalingen van het decreet van 28 april 1998 betreffende het Vlaams integratiebeleid.

Demografie

Migraties van vreemdelingen (=personen met vreemde nationaliteit)

Verhuisbewegingen binnen België en van en naar het buitenland van personen met vreemde nationaliteit (*)

Bron: ADS, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Verhuisbewegingen binnen België (interne migraties)¹, in de loop van het jaar

	Brussel												
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Interne inwijking	3.357	3.464	3.443	3.434	3.717	3.915	4.229	4.874	5.190	5.229	5.178	5.735	5.518
Interne uitwijking	3.792	4.167	4.139	4.394	4.530	5.066	5.636	6.535	6.478	6.315	6.158	6.278	6.779
Saldo interne migraties	-435	-703	-696	-960	-813	-1.151	-1.407	-1.661	-1.288	-1.086	-980	-543	-1.261

Verhuisbewegingen van en naar het buitenland (internationale migraties), in de loop van het jaar

		Brussel												
		2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Internationale inwijking	vanuit buitenland	4.074	4.448	4.638	4.755	5.270	7.737	7.429	7.935	6.564	5.695	5.449	7.543	7.235
	vanuit wachtregister ²						708	611	1.256	585	389	392	375	540
	herinschrijving ³	444	480	477	429	432	560	502	337	331	290	289	629	667
	totaal⁵	4.518	4.928	5.115	5.184	5.702	9.005	8.542	9.528	7.480	6.374	6.130	8.547	8.442
Internationale uitwijking	naar buitenland	1.000	1.078	1.052	1.140	1.202	1.275	1.631	1.892	1.817	1.715	1.484	1.631	1.946
	naar wachtregister ⁴								15	25	46	43	33	23
	ambtshalve geschrapt ³	948	1.770	1.662	2.144	955	867	1.251	1.886	1.383	2.191	2.594	2.157	2.560
	totaal⁵	1.948	2.848	2.714	3.284	2.157	2.142	2.882	3.793	3.225	3.952	4.121	3.821	4.529
Saldo internationale migraties	2.570	2.080	2.401	1.900	3.545	6.863	5.660	5.735	4.255	2.422	2.009	4.726	3.913	

Saldo van alle verhuisbewegingen, in de loop van het jaar

	Brussel												
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal migratiesaldo	2.135	1.377	1.705	940	2.732	5.712	4.253	4.074	2.967	1.336	1.029	4.183	2.652

¹Gemeentegrensoverschrijdende in- en uitwijkingen binnen België.

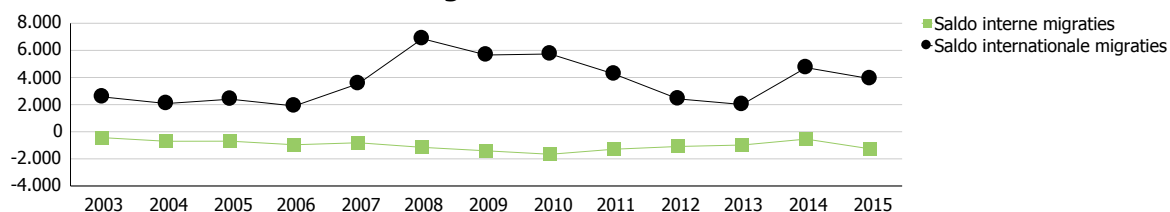
²ADS gebruikt de term "veranderd van register (binnen)". Vóór 2010 werd er geen opsplitsing gemaakt tussen "veranderd van register (binnen)" en "veranderd van register (buiten)" maar werd het saldo van beide bewegingen opgenomen als "veranderd van register" bij internationale inwijkingen.

³Vanaf 2010 wordt ambtshalve schrapping en herinschrijving enkel genoteerd als beide gebeurtenissen niet in hetzelfde kalenderjaar vallen.

⁴ADS gebruikt de term "veranderd van register (buiten)". Vóór 2010 werd er geen opsplitsing gemaakt tussen "veranderd van register (binnen)" en "veranderd van register (buiten)" maar werd het saldo van beide bewegingen opgenomen als "veranderd van register" bij internationale inwijkingen.

⁵Cijfers vóór 2010 zijn niet perfect vergelijkbaar met cijfers vanaf 2010 ten gevolge van wijzigingen in de definities (zie voetnoten 2, 3 en 4).

Evolutie van intern en extern migratiesaldo voor Brussel

(*) Vreemde nationaliteit : huidige niet-Belgische nationaliteit

Inburgering

Aantal inburgeraars dat zich heeft aangemeld bij een onthaalbureau

Aantal meerderjarige personen dat zich in de loop van 2016 voor het eerst heeft aangemeld bij een onthaalbureau (*)

Bron: ABB - Kruispuntbank Inburgering

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal	Brussel	Totaal Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Totaal Vlaams Gewest
	894	4.008	24.755

Nationaliteitsgroep	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal aanmelders	% t.o.v. totaal aantal aanmelders	% t.o.v. totaal aantal aanmelders
Nederlander	1	0,1	0,2	1,0
EU+ zonder NL	107	12,0	14,9	17,4
Derdelander	761	85,1	81,5	79,3
Onbepaald	25	2,8	3,4	2,2

Doelgroep	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal aanmelders	% t.o.v. totaal aantal aanmelders	% t.o.v. totaal aantal aanmelders
Verplicht	7	0,8	0,7	50,4
Rechthebbend	880	98,4	99,0	47,5
Onbepaald	7	0,8	0,4	2,1

(*) Niet alle nieuwkomers zijn verplicht om een inburgeringstraject te volgen. Zie leeswijzer voor meer informatie.

Inburgering

Aantal inburgeraars dat een inburgeringscontract heeft getekend

Aantal meerderjarige personen dat in de loop van 2016 voor het eerst een inburgeringscontract heeft ondertekend (*)

Bron: ABB - Kruispuntbank Inburgering

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadatum-inburgering-en-integratie>

Totaal	Brussel	Totaal Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Totaal Vlaams Gewest
	777	3.492	21.867

Nationaliteitsgroep	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars
Nederlander	0	0,0	0,2	0,4
EU+ zonder NL	73	9,4	12,6	15,2
Derdelander	689	88,7	83,8	82,1
Onbepaald	15	1,9	3,4	2,3

Doelgroep	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars	% t.o.v. totaal aantal ondertekenaars
Verplicht	14	1,8	2,0	52,2
Rechthebbend	763	98,2	98,0	47,8

(*) Niet alle nieuwkomers zijn verplicht om een inburgeringstraject te volgen. Zie leeswijzer voor meer informatie.

Inburgering

Aantal inburgeraars dat een inburgeringsattest heeft behaald

Aantal meerderjarige personen dat in de loop van 2016 een inburgeringsattest heeft behaald (*)

Bron: ABB - Kruispuntbank Inburgering

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal	Brussel	Totaal Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Totaal Vlaams Gewest
	269	1.302	12.424

Nationaliteitsgroep	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders
Nederlander	1	0,4	0,4	0,6
EU+ zonder NL	74	27,5	23,9	23,7
Derdelander	188	69,9	73,0	72,8
Onbepaald	6	2,2	2,8	2,9

Doelgroep	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders	% t.o.v. totaal aantal attest behaalders
Verplicht	1	0,4	0,8	51,7
Rechthebbend	266	98,9	98,9	44,2
Onbepaald	2	0,7	0,2	4,2

(*) Niet alle nieuwkomers zijn verplicht om een inburgeringstraject te volgen. Zie leeswijzer voor meer informatie

Tewerkstelling

Werkzaamheidsgraad

Aandeel werkenden in de bevolking van 20 tot en met 64 jaar (in %) naar herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	65,3	66,2
Totaal EU	47,3	50,1
- West- en Noord-EU15	42,7	45,3
- Zuid-EU15	47,7	50,0
- EU13	52,2	56,3
Totaal niet-EU	34,2	39,8
- Europa niet-EU	19,9	33,7
- Turkije en Magreb	38,5	40,9
- Andere landen	32,9	39,7

Mannen	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	66,2	67,9
Totaal EU	50,6	53,6
- West- en Noord-EU15	45,2	48,4
- Zuid-EU15	49,3	52,2
- EU13	58,6	62,3
Totaal niet-EU	38,4	46,1
- Europa niet-EU	18,4	36,2
- Turkije en Magreb	47,9	51,0
- Andere landen	31,9	41,2

Vrouwen	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	64,2	64,6
Totaal EU	43,8	46,7
- West- en Noord-EU15	39,8	42,4
- Zuid-EU15	45,9	47,8
- EU13	46,1	50,9
Totaal niet-EU	29,1	33,3
- Europa niet-EU	21,8	31,4
- Turkije en Magreb	27,8	30,2
- Andere landen	34,3	38,2

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Werkzaamheidsgraad (vervolg)

20 tot en met 24 jaar	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	34,7	31,6
Totaal EU	28,9	27,4
- West- en Noord-EU15	20,2	17,8
- Zuid-EU15	30,5	29,7
- EU13	39,6	40,6
Totaal niet-EU	19,9	21,5
- Europa niet-EU	14,3	20,9
- Turkije en Magreb	26,0	25,7
- Andere landen	12,8	15,6

50 tot en met 64 jaar	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	58,3	59,7
Totaal EU	40,4	43,8
- West- en Noord-EU15	37,0	39,6
- Zuid-EU15	39,3	42,0
- EU13	48,3	55,4
Totaal niet-EU	29,3	33,5
- Europa niet-EU	20,9	28,6
- Turkije en Magreb	27,1	29,1
- Andere landen	37,0	42,3

Tewerkstelling

Loontrekkenden en zelfstandigen

Aandeel loontrekkenden en zelfstandigen bij de werkende personen van 20 tot en met 64 jaar (in %) naar herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Loontrekkenden	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	82,0	81,9
Totaal EU	69,5	71,9
- West- en Noord-EU15	78,2	79,0
- Zuid-EU15	82,4	82,5
- EU13	50,3	53,5
Totaal niet-EU	85,7	84,9
- Europa niet-EU	79,5	80,9
- Turkije en Magreb	87,3	86,9
- Andere landen	84,1	82,8

Zelfstandigen	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	18,0	18,1
Totaal EU	30,5	28,1
- West- en Noord-EU15	21,8	21,0
- Zuid-EU15	17,6	17,5
- EU13	49,7	46,5
Totaal niet-EU	14,3	15,1
- Europa niet-EU	20,5	19,1
- Turkije en Magreb	12,7	13,1
- Andere landen	15,9	17,2

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Loontrekkenden naar sector

Aandeel loontrekkenden van 20 tot en met 64 jaar naar sector (in %) per herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Primaire sector	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	0,0	0,1
Totaal EU	0,1	0,1
- West- en Noord-EU15	nb	0,1
- Zuid-EU15	nb	0,1
- EU13	0,3	0,2
Totaal niet-EU	0,1	0,1
- Europa niet-EU	nb	0,2
- Turkije en Magreb	0,1	0,1
- Andere landen	0,2	0,2

Secundaire sector	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	5,5	6,1
Totaal EU	7,1	8,4
- West- en Noord-EU15	6,9	7,1
- Zuid-EU15	7,5	10,0
- EU13	7,0	7,7
Totaal niet-EU	7,2	7,8
- Europa niet-EU	6,5	8,7
- Turkije en Magreb	9,0	9,5
- Andere landen	4,0	4,7

Tertiaire sector	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	45,9	45,4
Totaal EU	63,3	61,8
- West- en Noord-EU15	56,9	55,2
- Zuid-EU15	59,8	58,3
- EU13	77,8	77,3
Totaal niet-EU	56,2	58,6
- Europa niet-EU	59,7	61,1
- Turkije en Magreb	56,6	59,1
- Andere landen	54,8	57,2

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Loontrekkenden naar sector (vervolg)

Quartaire sector	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	48,5	48,4
Totaal EU	29,5	29,8
- West- en Noord-EU15	36,3	37,6
- Zuid-EU15	32,7	31,6
- EU13	15,0	14,8
Totaal niet-EU	36,4	33,5
- Europa niet-EU	33,6	30,0
- Turkije en Magreb	34,3	31,3
- Andere landen	41,0	37,9

Tewerkstelling

Loontrekkenden naar arbeidsregime en dagloonklasse

Aandeel loontrekkenden van 20 tot en met 64 jaar naar arbeidsregime en dagloonklasse (in %) per herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Voltijds arbeidsregime	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	73,9	71,9
Totaal EU	66,2	64,9
- West- en Noord-EU15	74,8	74,0
- Zuid-EU15	71,1	67,6
- EU13	47,0	46,6
Totaal niet-EU	64,9	63,4
- Europa niet-EU	66,3	65,1
- Turkije en Magreb	65,5	63,9
- Andere landen	63,4	62,2

Deeltijds arbeidsregime	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	24,9	27,0
Totaal EU	31,5	33,1
- West- en Noord-EU15	23,1	23,9
- Zuid-EU15	26,1	30,2
- EU13	51,5	51,9
Totaal niet-EU	30,9	32,5
- Europa niet-EU	31,2	31,8
- Turkije en Magreb	30,5	32,1
- Andere landen	31,6	33,5

Speciaal arbeidsregime	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	1,3	1,1
Totaal EU	2,2	2,0
- West- en Noord-EU15	2,1	2,1
- Zuid-EU15	2,8	2,2
- EU13	1,5	1,5
Totaal niet-EU	4,2	4,1
- Europa niet-EU	2,5	3,1
- Turkije en Magreb	4,0	4,1
- Andere landen	5,0	4,3

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Loontrekkenden naar arbeidsregime en dagloonklasse (vervolg)

Dagloon tussen 0 en 100 euro	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	19,2	17,9
Totaal EU	40,4	39,4
- West- en Noord-EU15	24,1	21,7
- Zuid-EU15	36,1	37,5
- EU13	70,5	69,8
Totaal niet-EU	54,1	51,6
- Europa niet-EU	53,7	50,1
- Turkije en Magreb	53,5	51,4
- Andere landen	55,3	52,4

Dagloon tussen 100 en 150 euro	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	38,8	37,8
Totaal EU	33,8	33,6
- West- en Noord-EU15	37,5	36,5
- Zuid-EU15	39,6	39,3
- EU13	20,2	20,3
Totaal niet-EU	35,8	36,3
- Europa niet-EU	32,4	33,7
- Turkije en Magreb	37,8	39,0
- Andere landen	32,8	32,6

Dagloon hoger dan 150 euro	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	42,0	44,2
Totaal EU	25,8	27,0
- West- en Noord-EU15	38,4	41,8
- Zuid-EU15	24,3	23,2
- EU13	9,4	9,9
Totaal niet-EU	10,1	12,1
- Europa niet-EU	13,9	16,1
- Turkije en Magreb	8,7	9,7
- Andere landen	11,9	15,1

Tewerkstelling

Werkloosheidsgraad

Aandeel werklozen in de beroepsbevolking (=som van de werkenden en werkzoekenden) van 15 tot en met 64 jaar naar herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	11,5	10,8
Totaal EU	9,9	10,6
- West- en Noord-EU15	10,8	11,6
- Zuid-EU15	14,0	14,4
- EU13	5,1	5,3
Totaal niet-EU	27,8	25,5
- Europa niet-EU	23,6	21,2
- Turkije en Magreb	30,4	29,0
- Andere landen	23,3	20,4

Mannen	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	11,9	11,0
Totaal EU	10,1	10,5
- West- en Noord-EU15	10,9	11,2
- Zuid-EU15	15,2	15,1
- EU13	4,4	4,4
Totaal niet-EU	26,9	24,5
- Europa niet-EU	25,6	21,8
- Turkije en Magreb	28,2	26,5
- Andere landen	24,2	21,1

Vrouwen	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	11,1	10,6
Totaal EU	9,7	10,8
- West- en Noord-EU15	10,8	12,0
- Zuid-EU15	12,5	13,6
- EU13	5,9	6,2
Totaal niet-EU	29,1	26,8
- Europa niet-EU	21,5	20,6
- Turkije en Magreb	34,3	33,0
- Andere landen	22,2	19,6

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Tewerkstelling

Werkloosheidsgraad (vervolg)

15 tot en met 24 jaar	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	15,6	13,4
Totaal EU	8,2	9,4
- West- en Noord-EU15	8,4	10,2
- Zuid-EU15	13,1	13,9
- EU13	4,9	4,6
Totaal niet-EU	25,2	24,4
- Europa niet-EU	18,5	20,8
- Turkije en Magreb	27,5	27,5
- Andere landen	20,6	17,4

50 tot en met 64 jaar	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	12,7	11,6
Totaal EU	15,0	15,3
- West- en Noord-EU15	14,2	13,8
- Zuid-EU15	20,7	20,5
- EU13	7,3	8,2
Totaal niet-EU	36,1	32,3
- Europa niet-EU	27,2	29,7
- Turkije en Magreb	40,9	38,0
- Andere landen	29,8	24,6

Tewerkstelling

Lage werkintensiteit

Aandeel personen van 0 tot 59 jaar dat leeft in een gezin met lage werkintensiteit (in %) naar herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Herkomstgroep	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	22,4	20,6
Totaal EU	39,1	36,0
- West- en Noord-EU15	46,2	41,0
- Zuid-EU15	40,4	37,1
- EU13	30,5	28,5
Totaal niet-EU	49,2	43,7
- Europa niet-EU	65,2	50,8
- Turkije en Magreb	44,4	42,0
- Andere landen	52,1	44,9

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Onderwijs en vorming

Deelname kleuter- en lager onderwijs

Aantal leerlingen in het gewoon kleuter- en lager onderwijs woonachtig in de gemeente naar thuistaal in 2014-2015

Bron: Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Leerlingen in het kleuteronderwijs

Thuistaal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen	% t.o.v. totaal aantal leerlingen	% t.o.v. totaal aantal leerlingen
Nederlands	704	30,6	27,8	81,7
Niet Nederlands	1.588	69,0	71,7	17,8
Onbekend	10	0,4	0,5	0,5
Totaal	2.302	100	100	100

Leerlingen in het lager onderwijs

Thuistaal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen	% t.o.v. totaal aantal leerlingen	% t.o.v. totaal aantal leerlingen
Nederlands	855	28,6	28,1	84,5
Niet Nederlands	2.133	71,3	71,8	15,3
Onbekend	3	0,1	0,1	0,2
Totaal	2.991	100	100	100

Onderwijs en vorming

Deelname secundair onderwijs

Aantal leerlingen in het gewoon secundair onderwijs woonachtig in de gemeente naar thuistaal in 2014-2015

Bron: Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadatum-inburgering-en-integratie>

Totaal secundair onderwijs (zonder deeltijds beroepssecundair onderwijs)

Thuistaal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in het secundair onderwijs	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in het secundair onderwijs	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in het secundair onderwijs
Nederlands	627	31,1	28,8	88,4
Niet Nederlands	1.381	68,5	70,7	11,3
Onbekend	8	0,4	0,5	0,3
Totaal	2.016	100	100	100

Eerste graad

Thuistaal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	220	29,3	26,0	84,1
Niet Nederlands	530	70,6	73,9	15,7
Onbekend	1	0,1	0,1	0,2
Totaal	751	100	100	100

Algemeen secundair onderwijs (ASO)

Thuistaal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	221	43,5	37,7	90,5
Niet Nederlands	287	56,5	62,2	9,3
Onbekend	0	0,0	0,2	0,2
Totaal	508	100	100	100

Technisch secundair onderwijs (TSO)

Thuistaal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	87	28,5	24,5	88,9
Niet Nederlands	218	71,5	75,1	10,8
Onbekend	0	0,0	0,4	0,3
Totaal	305	100	100	100

Onderwijs en vorming

Deelname secundair onderwijs (vervolg)

Kunstsecundair onderwijs (KSO)

Thuis taal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	21	50,0	50,0	92,0
Niet Nederlands	21	50,0	50,0	7,4
Onbekend	0	0,0	0,0	0,6
Totaal	42	100	100	100

Beroepssecundair onderwijs (BSO)

Thuis taal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	78	20,7	20,9	78,3
Niet Nederlands	296	78,7	78,4	21,2
Onbekend	2	0,5	0,6	0,5
Totaal	376	100	100	100

Onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers (OKAN)

Thuis taal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	0	0,0	0,0	1,6
Niet Nederlands	29	85,3	92,5	92,6
Onbekend	5	14,7	7,5	5,8
Totaal	34	100	100	100

Deeltijds beroepssecundair onderwijs

Thuis taal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm	% t.o.v. totaal aantal leerlingen in de onderwijsvorm
Nederlands	11	14,9	14,1	73,9
Niet Nederlands	60	81,1	82,4	22,9
Onbekend	3	4,1	3,5	3,3
Totaal	74	100	100	100

Onderwijs en vorming

Schoolse vertraging lager en secundair onderwijs

Aantal leerlingen in het gewoon lager en het gewoon secundair onderwijs woonachtig in de gemeente met minstens 2 jaar schoolse vertraging, naar thuistaal in 2014-2015

Bron: Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Lager onderwijs

Thuistaal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal leerlingen met minstens 2 jaar schoolse vertraging	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal
Nederlands	16	1,9	1,5	0,5
Niet Nederlands	60	2,8	2,4	4,8

Secundair onderwijs

Thuistaal	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal leerlingen met minstens 2 jaar schoolse vertraging	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal	% t.o.v. totaal aantal leerlingen per thuistaal
Nederlands	81	12,9	10,7	3,7
Niet Nederlands	257	18,6	16,1	18,3

Onderwijs en vorming

Deelname volwassenenonderwijs

Aantal cursisten in het volwassenenonderwijs woonachtig in de gemeente, naar nationaliteitsgroep (*) in 2014-2015

Bron: Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. totaal aantal cursisten	% t.o.v. totaal aantal cursisten	% t.o.v. totaal aantal cursisten
België	1.872	38,9	40,2	76,3
West- en Noord-EU15	379	7,9	8,4	2,2
Zuid-EU15	469	9,7	9,8	2,1
EU13	414	8,6	9,7	4,8
Europa niet-EU	181	3,8	2,9	1,5
Turkije en Maghreb	459	9,5	8,3	3,2
Andere landen	1.044	21,7	20,8	9,8
Totaal	4.818	100	100	100

(*) Op basis van huidige nationaliteit van de cursist.

Welzijn en armoede

Sociale bijstand

Aandeel personen dat een (equivalent) leefloon ontvangt (in %) naar herkomstgroep (*) in 2015

Bron: Datawarehouse AM&SB, KSZ, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Herkomstgroep	Brussel	Brussels Hoofdstedelijk Gewest
België	1,5	0,9
Totaal EU	1,3	1,2
- West- en Noord-EU15	1,0	0,8
- Zuid-EU15	1,2	1,0
- EU13	1,6	2,1
Totaal niet-EU	4,7	5,2
- Europa niet-EU	3,9	6,5
- Turkije en Magreb	3,7	3,6
- Andere landen	6,8	7,5

(*) Op basis van huidige en eerste nationaliteit van de persoon zelf en eerste nationaliteit van de ouders.

Participatie

Deelname aan verkiezingen

Aantal personen met vreemde nationaliteit dat zich als kiezer heeft ingeschreven bij de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 en aandeel van de ingeschreven kiezers ten opzichte van het aantal potentiële kiezers, naar nationaliteitsgroep (*)

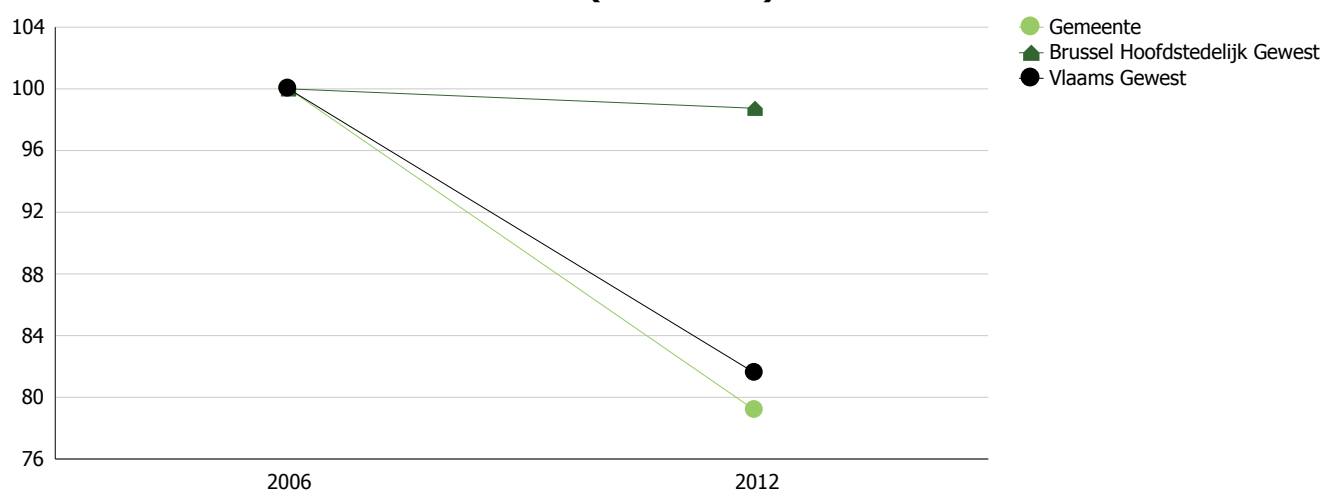
Bron: ADIB, bewerking SVR

Leeswijzer: <http://regionalestatistieken.vlaanderen.be/metadata-inburgering-en-integratie>

Totaal	Brussel		Totaal	Totaal
	Brussels Hoofdstedelijk Gewest		Vlaams Gewest	
	Aantal	% t.o.v. aantal potentiële kiezers	% t.o.v. aantal potentiële kiezers	% t.o.v. aantal potentiële kiezers
	4.455	11,8	14,0	13,1

Nationaliteitsgroep	Brussel		Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Vlaams Gewest
	Aantal	% t.o.v. aantal potentiële kiezers per nationaliteitsgroep	% t.o.v. aantal potentiële kiezers per nationaliteitsgroep	% t.o.v. aantal potentiële kiezers per nationaliteitsgroep
West- en Noord-EU15	1.585	14,2	16,6	16,2
Zuid-EU15	1.168	12,9	15,8	17,6
EU12	334	4,2	6,1	4,0
Europa niet-EU	89	11,8	11,5	7,6
Turkije en Magreb	640	12,6	14,4	10,0
Andere landen	639	16,9	17,5	11,1

Evolutie van % totaal aantal ingeschreven kiezers t.o.v. totaal aantal potentiële kiezers (2006=100)

(*) Op basis van de huidige nationaliteit van de kiezer.